

Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalgs udtalelse om »Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om ændring af forordning (EF) nr. 1655/2000 om det finansielle instrument for miljøet (LIFE)«

(KOM(2003) 667 endelig — 2003/0260 (COD))

(2004/C 80/16)

Rådet for Den Europæiske Union besluttede den 19. november 2003 under henvisning til EF-traktatens artikel 175, stk. 1, at anmode om Det Økonomiske og Sociale Udvalgs udtalelse om det ovennævnte emne.

EØSU's præsidium henviste den 28. oktober 2003 det forberedende arbejde til Den Faglige Sektion for Landbrug, Udvikling af Landdistrikterne og Miljø.

På grund af sagens hastende karakter udpegede EØSU på sin 404. plenarforsamling den 10. og 11. december 2003 (mødet den 10. december) Lutz Ribbe til hovedordfører og vedtog med 82 stemmer for og 1 hverken for eller imod følgende udtalelse.

1. Indledning

1.1. I maj 1992 blev det finansielle instrument for miljøet (LIFE) indført med forordning (EØF) nr. 1973/92. Forordningen skulle gennem LIFE bidrage til at gennemføre og udvikle EU's miljøpolitik og -lovgivning.

1.2. LIFE I løb fra 1992 til 1995 og havde et budget på 400 mio. euro (100 mio. euro pr. år). På grund af de gode resultater med LIFE blev der med forordning (EF) nr. 1404/96 indledt en 2. fase (LIFE II), som løb fra 1996 til 1999 med et samlet budget på 450 mio. euro (112,5 mio. pr. år). Nu har vi LIFE III, der i henhold til forordning (EF) nr. 1655/2000 løber fra 2000 til 2004, med et budget på 640 mio. euro (128 mio. euro pr. år).

1.3. Da sidstnævnte forordning først blev vedtaget i maj 2000, blev LIFE III et halvt år forsinket. Denne beklagelige forsinkelse førte blandt andet til, at man ved den nylige midtvejsevaluering⁽¹⁾ kun kunne vurdere delvist afsluttede foranstaltninger under LIFE III.

1.4. Med det fremlagte forslag til forordning om ændring af forordning (EF) nr. 1655/2000 foreslår Kommissionen nu:

- at forlænge LIFE III til den 31.12.2006 og for 2005/2006 at afsætte i alt 317,2 mio. euro (158,6 mio. euro pr. år),

- at forordningen fuldt ud skal afspejle bestemmelserne i den nye finansforordning,
- at revidere retningslinierne for opstilling af de prioriterede områder for LIFE-Miljø, så det klarere knyttes til det 6. miljøhandlingsprogram,
- at gøre komplementariteten til forskningsprogrammerne, strukturfondene og programmerne for landdistriktudvikling mere tydelig,
- fremover at afsætte 6 % af budgettet til ledsageforanstaltninger i stedet for som nu 5 %.

2. Generelle bemærkninger

2.1. EØSU har allerede i sin udtalelse om LIFE III⁽²⁾ understreget dette instruments betydning for EU's miljøpolitik. Både den nyligt fremlagte situationsrapport og Revisionsrettens særberetning⁽³⁾ styrker grundlæggende EØSU's holdning.

2.2. EØSU betoner, at nogle af de mangler i forvaltningen af EU-midler, som Revisionsretten kritiserer, ikke kan lægges LIFE som sådant til last, men EU's generelle finansieringsmekanismer. Så længe Generaldirektoratet for Miljø ikke orienterer om, hvilke specifikke projekter der samfinansieres på medlemsstatsniveau med EU-midler, f.eks. under strukturfondenes operationelle programmer, vil der altid være risiko for en delvis dobbeltfinansiering.

⁽¹⁾ KOM(2003) af 5.11.2003. EØSU er ikke blevet anmodet af Kommissionen om at udtale sig om denne rapport, men har dog studeret den nøje og tager hensyn til den i sine bemærkninger.

⁽²⁾ EFT C af 22.7.1999, s. 14-19.

⁽³⁾ Særberetning nr. 11/2003 om det finansielle instrument for miljøet (LIFE).

2.3. EU's miljøpolitik står over for store udfordringer:

- bæredygtig udvikling bliver mere og mere vigtig også i forbindelse med Lissabon-processen,
- med ti nye medlemsstaters tiltrædelse vil EU og de nuværende og fremtidige medlemsstater få mange nye opgaver,
- opfyldelsen af internationale forpligtelser (bl.a. Kyoto-protokollen) nødvendiggør en innovativ udvikling, hvortil LIFE allerede har ydet mange positive bidrag, ofte i forbindelse med virksomheder og kredse i det organiserede civilsamfund.

2.4. For at tage disse udfordringer op er det vigtigt, at EU bevarer sit eget om end relativt beskedne miljøfinansieringsinstrument, så det kan komme videre med at udvikle og gennemføre sin miljøpolitiske indsats.

2.5. Derfor må man gøre alt for at undgå forsinkelser i videreførelsen af LIFE, når den nuværende faser udløber ved udgangen af 2004. Forsinkelserne i 2000 må ikke gentages.

2.6. De forestående valg til Europa-Parlamentet og udnævnelsen af en ny Kommission sidst i 2004 kan dog næste år komme til at sinke forberedelsen af LIFE IV. Desuden har man heller ikke tilstrækkelige erfaringer med LIFE III til at kunne foretage en målrettet revision af programmet. Da der efter 2006 indledes en ny finansieringsperiode i EU, støtter EØSU Kommissionens forslag om at forlænge LIFE III til den 31.12.2006. Dermed kan kontinuiteten sikres, og 2005 kan udnyttes til at udarbejde et revideret forslag til LIFE IV.

2.7. EØSU bemærker, at LIFE nu har meget forskellige og stadig flere opgaver. Dette er en klar indikation på, at EU's miljøpolitik fortsat har mange mangler, som LIFE kan bidrage

til at afhjælpe. I betragtning af de begrænsede midler, der er til rådighed, finder EØSU det dog vigtigt, at opgaverne koncentrereres.

2.8. Ved en senere revision af LIFE bør der også ses på de fremtidige fasers varighed; LIFE I og II løb over fire år, LIFE III over fem år, med en forsinket start. EØSU mener, at det er værd at overveje at lade LIFE løbe over samme perioder som de miljøhandlingsprogrammer, der skal bidrage til bæredygtig udvikling.

2.9. EØSU er parat til at udveksle sine ideer om LIFE's fremtidige udformning med Kommissionen. EØSU mener, at en intensiv høringsproces med civilsamfundet vil være yderst gavnligt for udarbejdelse af LIFE IV, så dette udmærkede og nyttige program kan blive endnu mere effektivt fremover.

3. Særlige bemærkninger

3.1. EØSU udtrykker tilfredshed med og støtter forslaget til forordning. Endnu en forsinkelse af LIFE-instrumentet eller sågar dets ophør ville være et fuldstændig forkert miljøpolitisk signal at sende.

3.2. EØSU bifalder især, at budgettet for ledsageforanstaltninger sættes op fra 5 til 6 %. LIFE har været præget af mangler, og én af dem var helt sikkert ikke at videreformidle hvilke gode resultater, der er opnået med programmet. I den forbindelse kan den forslåede forhøjelse ses som et positivt træk.

3.3. Efter EØSU's opfattelse er budgettet på 317,2 mio. euro temmelig beskedent, når man tager i betragtning, at udvidelsen vil give LIFE mange nye opgaver. EU's budgetmyndigheder bør meget snart klart indikere, hvor stort LIFE IV-budgettet kan blive.

Bruxelles, den 10. december 2003.

Roger BRIESCH

Formand for

Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg